
AMSTERDAM SINFONIETTA

Amsterdam Sinfonietta is een strijkorkest bestaande uit 22 musici die met optredens in binnen- en buitenland het volledige repertoire voor strijkorkest belichten, van bekend erfgoed tot nieuw werk. Dit doet het onder leiding van violist en artistiek leider Candida Thompson, samen met (inter)nationaal bekende solisten en musici. Het orkest levert een bijdrage aan de uitbreiding van het repertoire en verkent de artistieke grenzen met crossovers tussen muziekgenres en andere kunstdisciplines.

Naast een tweetal geplande intercontinentale tournees naar Azië en Zuid-Amerika ontwikkelt Amsterdam Sinfonietta de komende kunstplanperiode binnen vier formats cross-culturele en cross-disciplinaire projecten. Onder de noemer Meesterwerken en premières worden bekende werken aangevuld met eerste uitvoeringen van hedendaagse componisten en arrangeurs. Hierbij kiest Amsterdam Sinfonietta voor opdrachten aan bekende componisten én jong talent. Ook zoekt het orkest de verbinding met muziekgenres als pop, jazz en rap, legt het een verbinding met dans en richt het de focus op Iran en India voor de cross-culturele projecten. De Amsterdam Sinfonietta Solisten brengen in een kleine setting bekende en

onbekende werken uit het kamermuziekrepertoire ten gehore.

In samenwerking met scholen, conservatoria en jeugdstrijkorkesten ontwikkelt Sinfonietta Academy diverse initiatieven voor educatie en talentontwikkeling om een jongere generatie kennis te laten maken met het strijke repertoire. Het ensemble wil tevens de toegankelijkheid vergroten onder een publiek dat vanwege zijn achtergrond of beperkte budget niet vanzelfsprekend een klassiek concert bezoekt. Daartoe ontplooit het activiteiten zoals concerten, participatieworkshops, een amateurdag en KleuterSinfonietta, in het nieuw te openen 'tweede thuis' in de Betlehemkerk in de Vogelbuurt in Noord. Hiermee stimuleert het ensemble de creatieve ontwikkeling van kinderen. Ook zal Amsterdam Sinfonietta uitvoeringen organiseren op onverwachte locaties met programma's en partners die de weg openen naar een jong en divers publiek. Met compositie- en arrangementsopdrachten wordt de canon verbreed om zo een breder publiek aan te spreken.

ADVIES

Artistiek belang

Amsterdam Sinfonietta is een strijkersensemble zonder dirigent, dat uitvoeringen op hoog niveau geeft. De programma's zijn afwisselend en verrassend. Het repertoire bestaat voor een belangrijk deel uit klassieke muziek van barok tot 21e eeuw, vaak in samenwerking met nationale en internationale topsolisten als violiste Janine Jansen of pianiste Beatrice Rana. Binnen het programmaformat Meesterwerken en premières wordt populair klassiek repertoire gecomplementeerd met eerste uitvoeringen van hedendaagse componisten en arrangeurs. Daarnaast verbindt het ensemble zich met artiesten met een andere muzikale invalshoek en uit andere disciplines. Dit heeft volgens de Amsterdamse Kunstraad interessante crossovers opgeleverd, onder meer met Rufus Wainwright in de serie Breder dan Klassiek. De namen die genoemd worden, maken nieuwsgierig, ook door interessante crossovers, zoals op het vlak van urban dans.

Amsterdam Sinfonietta blijft zich vernieuwen in genres en vormen. Het is bewonderenswaardig dat het ensemble echt de dialoog aangaat met werelden buitende klassieke muziek en andere kunsten. Road to Iran, het project met onder anderen cellist Kian Soltani, bracht Iraanse en westerse klassieke klanken samen in spannende nieuwe composities. Ook de inzet van Amsterdam Sinfonietta voor nieuw repertoire is te prijzen. Interpretaties zijn, en dat is kenmerkend voor dit gezelschap, zeer goed verzorgd. Zoals het romantische programma An die ferne Geliebte rondom liederen van Richard Strauss in nieuwe arrangementen. Al zijn ze soms ook wat aan de brave kant.

Amsterdam Sinfonietta scoort zeer goed als het gaat om artistieke kwaliteit. Het ensemble bestaat uit musici van hoog niveau. Er is sprake van vakmanschap, excellentie, eigenheid en ambitie. Dit telt op naar een sterke artistieke visie die heeft geleid tot een groei van internationale activiteiten en successen in het buitenland. Geen ander Amsterdams strijkorkest beschikt over dezelfde kwaliteit en output. De kunstraad vindt dat Amsterdam Sinfonietta uitblinkt in het traditionele strijkorkestrepertoire.

Belang voor de stad

Na de experimenten in de vorm van crossovers met andere muziekgenres en andere kunst disciplines wil Amsterdam Sinfonietta zich in de komende jaren ook richten op samenwerkingen die de instelling zelf als *cross-culture* typeert. Het ensemble wil met zijn compositie- en arrangementopdrachten zorgen voor een verbreding van de canon, opdat een divers publiek zich er vaker in herkent. Amsterdam Sinfonietta bereikt publiek van alle leeftijden. De kunstraad is enthousiast over KleuterSinfonietta voor kinderen in de leeftijd van vier tot zes jaar, waarmee het ensemble al sinds 2005 jaarlijks 7.000 bezoekers weet te bereiken uit alle wijken van de stad. Het publieksbeleid vindt de kunstraad erg mager en hangt in hoge mate af van de samenwerkingspartners waarmee het bereik vergroot kan worden. Het is zeer te prijzen dat het ensemble een tweede vestiging in de Bethlehemkerk in Noord wil openen om de banden met de stad meer aan te halen. De kunstraad waarschuwt ervoor dat wanneer de beoogde locatie wordt omarmd door 'nieuwe' noorderlingen dat juist een extra drempel

zou kunnen vormen voor de oorspronkelijke bewoners in Noord. Een probleem dat zich vaker voordoet in gegentrificeerde wijken. De opgebouwde ervaring met educatie en talentontwikkeling via Sinfonietta Academy, IMC on Tour en de samenwerking met het Conservatorium van Amsterdam en jeugdstrijkorkesten als het Nederlands Jeugd Strijkorkest wil het ensemble gebruiken op de nieuwe locatie in Amsterdam-Noord.

De internationale samenwerkingen die in de afgelopen tien jaar door het ensemble zijn opgebouwd, versterken het genre wereldwijd. Via gerenommeerde tourmanagementbureaus trad het ensemble op in zalen als de Elbphilharmonie (Hamburg), Cité de la musique (Parijs), Barbican (Londen), Konzerthaus (Wenen), Teatro Colón (Buenos Aires) en NCPA (Peking). Uit het netwerk komen ook opdrachten voort. Voor de opdracht die Amsterdam Sinfonietta heeft verstrekt aan Thomas Adès werkt de instelling samen met zeven mede-opdrachtgevers: Australian Chamber Orchestra (Australië), New Jersey Symphony Orchestra (Verenigde Staten), Kammerorchester Basel (Zwitserland), Munich Chamber Orchestra (Duitsland), Gstaad Menuhin Festival (Zwitserland), Hong Kong Sinfonietta (China) en Istanbul Music Festival (Turkije).

Er ligt een ambitieus plan om aan de slag te gaan in de Vogelbuurt in Amsterdam-Noord. Deze plannen zitten nog in de aanvangsfase en de kunstraad meent dat het ensemble er echt de schouders onder zal moeten zetten om tot resultaten te komen. Er is vertrouwen dat de activiteiten met integriteit en liefde worden vormgegeven, maar de kunstraad waarschuwt voor te hoge verwachtingen. De stap naar de Vogelbuurt in Noord is mooi omdat dit een zeer diverse wijk is. Het ensemble zal wel zorgvuldig moeten kijken hoe het aansluiting gaat vinden bij de buurtbewoners.

Uitvoerbaarheid

De zakelijk leider van Amsterdam Sinfonietta heeft als voorzitter van de sector muziek van de Nederlandse Associatie voor Podiumkunsten (NAPK) tussen 2012 en 2018 het thema eerlijke beloning in de ensemblesector continu geagendeerd, omdat topkwaliteit vraagt om een faire beloning. Deze inspanning heeft bijgedragen aan de totstandkoming van de honoreringsrichtlijn voor ensemblemusici. De sector spant zich in om

een nieuwe cao vanaf 2021 in werking te laten treden. De (vaste) musici van Amsterdam Sinfonietta zijn in de periode 2017-2019 gehonoreerd met nabetalings langs voornoemde richtlijn, de remplaçanten werden deels nabetaald. De kunstraad hoopt dat het toepassen van de richtlijn de positie van remplaçanten verbetert.

Om vanaf 2021 structureel conform cao te kunnen betalen, is een ruimer budget noodzakelijk, want de stijging van de kosten ten gevolge van het toepassen van de Fair Practice Code wordt vooral bekostigd uit de verhoging van de subsidies. Bij het Rijk ligt het verzoek 90% van de meerkosten te vergoeden. De kunstraad vraagt zich af welke garanties het ensemble kan bieden dat de code wordt toegepast als deze verhoging (deels) niet doorgaat.

De bedrijfsvoering komt gezond over en de begroting roept geen vragen op. Op het vlak van marketing stelt het plan teleur. De wens om nieuwe doelgroepen te bereiken, vertaalt zich onvoldoende in concrete plannen.

Diversiteit en inclusie

Amsterdam Sinfonietta wil zijn programma diverser maken, en dat is ook nodig omdat het publiek voor het traditionele strijkersrepertoire vergrijsst. Educatie is zeker een hulpmiddel in het voorkomen van segmentatie. Qua programmering is het ensemble voortvarend bezig met Indiase en Iraanse muziek, met dansgezelschap ISH en met nieuwe componisten. De blikverbreding levert spannende concerten op. De kunstraad verheugt zich op de uitvoering van The American Four Seasons geïnspireerd op raga's uit India en op de samenwerking met de Nederlands-Indiase zangeres Madhu Lalbahadoersing en de Nederlands-Bengalese tabla-speler Niti Ranjan Biswas, met sitar en sarangi, en de jonge Amerikaanse violist William Hagen.

Het personeel van Amsterdam Sinfonietta is nog niet divers. De kunstraad heeft er begrip voor dat dit tijd nodig heeft door de geringe omvang van de personeelsformatie en het lage verloop van medewerkers en ensembleleden. In de aanvraag staan goede intenties, die zonder uitwerking nog niet overtuigend genoeg zijn voor de kunstraad.

Het is een gegeven dat de werving van musici met een achtergrond die bij kan dragen aan de diversiteit binnen het ensemble, wordt bemoeilijkt door de ondervertegenwoordiging van talent met een biculturele achtergrond op conservatoria. Voor een strijkorkest opererend in de traditie van klassieke, westerse muziek is het bereiken van een divers en gemengd publiek een uitdaging. Door de partners waarmee het ensemble samenwerkt, kan nieuw publiek kennismaken met het genre, daarbij helpen ook de vele cross-culturele concerten die de instelling programmeert. De kunstraad benadrukt wel het belang van wederkerigheid in de samenwerkingen. Om vooruit te komen moeten deze plaatsvinden op basis van gelijkwaardigheid.

Amsterdam Sinfonietta opteert voor functieplek 9 in de Amsterdam Bis 2021-2024: muziekgezelschap (strijkersensemble) dat op zowel nationale als internationale podia optreedt, aandacht heeft voor verbinding met andere genres en voortalentontwikkeling. De Amsterdamse Kunstraad adviseert, Amsterdam Sinfonietta deze functieplek toe te kennen.

Huidig	€ 256.556
Huidig 2020*	€ 258.865
Gevraagd	€ 300.000
Advies	€ 290.000

*inclusief (eenmalige) 0,9% compensatie nominaal in het jaar 2020
